

# Èd chi che a l'é la FIAT?

A l'é motobin probabil, disoma pura che a l'é sigur, che da Roma ël govern italian a "giuterà" la FIAT. Parèj, a giuterà Turin, ël Piemont, ma ëdcò la Sicilia e, an bon-a sostansa, la "Patria". Përchè la FIAT, an diso, a l'é "un tòch d'Italia", "ëd soa stòria", e via tricolorand.

E an essend mi ël nemis ëd la patria a l'é mach lògich ch'i sia 'dcò ël nemis ëd la FIAT. I son convint che, ël di che la FIAT a decidèissa 'd tramudé definitivamente e vnì a esse, come che a sarìa giust, la "Fabbrica Italiana Automobili Termini (Imerese)", i dovrìo organisé na bagna cauda an piassa San Carl e na bicerada a cà dël nòst diretor (mi i pòrto ij bicer — ëd plastica). Coma solussion alternativa, i spero ancora che j'american ëd la General Motors as la cato, ma i chërdo che a sio nen fòj e a l'èbio nufià ël trocion.

Darmagi. La FIAT an resterà an sël còl, a sempiterna sodisfassion ëd cola procession ëd sindich democràtich, giornalista da 'n tant al chilo, parco e vëscò da "a - vanta - che - l'economia - a - pensa - nen - mach - ai - sòld - ma - 'dcò - a - l'essensa-dl'òm" e sindacalista (senza gnun-a àutra qualifica, a basta cola da sindacalista) che an arfissio tuti ij di da giornaj e television. Èd pì: an giutand, con ij nòsti sòld, as capiss, Madamin FIAT e Gioanin Agnelli, ël govern sossialista ëd Monsù Berlusconi av farà chërde d'avèj fàit sò dover an salvand (e magari an "creand", coma Nòsgnor) ël "travaj".

E peuj, an diso sindich, giornalista, vëscò e sindacalista, "l'Italia a peul nen fé a meno dl'industria turinèisa". Antrant, i notoma che a l'é na frisa curios coma che la FIAT a sia mach "turinèisa" quand ch'a va nen bin; a arcòrda un pòch le notissie dla Busiarda: se 'n Monsù Vito che a sta a Turin a l'ha ël vissi ëd ravassé ant le sacòce dj'àutri an sël tranvaj a l'é un turinèis; ma quand che soa fija, Madamin Concetta, a anventa la machina për plé ij pois, soa genealogia a ven sùbit pì complicà, e 'l giornalista da 'n tant al

chilo as pijerà ël sagrin d'anformene con bon deuit che la madamin "a l'é 'd reis calabrese".

Da daré a-i é sempe, as capiss, l'idéja un pòch dròla che la FIAT a sia na "question d'antersse nassional" e magari fin-a 'n "patrimòni dla sossietà".

Ij pì onest, coma Bertinotti, a ciamo le còse con sò nòm, e a veulo, pensé mach, la "nassionalisassion" ëd la FIAT. E an essend che parèj la FIAT a resterà italian-a (i lo vèdde ch'as parla già pì nen ëd Turin?), ës discors a pias ëdcò a drita.

A l'é malfé dëscute con gent ch'a dòvra ël lengagi dl'economia ant un sens che a l'é, s'a va bin, pì poetich che econòmich.

"Nassionalisassion" a l'ha l'istess sens ëd tuta la cracia ch'a seurt bon-dosa dai laver dij sindich, giornalista, vëscò e sindacalista. L'istess sens ëd "nassion", "patria", "sossietà", "pòpol": gnun sens. Nassionalisassion a veul mach di che lè stat, nen mi, vojautri ò "ël pòpol", a ven a esse padron.

E ij sitadin ëd l'Union Sovietica, andoa che lè stat a l'avìa tut, a j'ero padron ëd tut o padron ëd gnente?

As capiss che a-j conven feve chërde che *vojautri* i seve ij padron, e che lor-lì a son mach al vòst servissi. La vrità a l'é che ni ël pòpol ni la sossietà a son nen entità econòmiche, a esisto nen, e che donca a esist gnun "antersse general" e gnun "patrimòni nassional". E se i chërde nen, fé la preuva d'andé an banca a ciamé 'd sòld e, quand ch'av ciamo na garansia, prové a dije che, da sitadin italian, i seve padron dël Monvis, dl'eva dël Pò ò magari d'un tòch ëd Venessia...

E anlora i comprendoma che la FIAT a l'é nen turinèisa e a l'é nen italian-a, e gnanca dl'umanità. Darmagi. A peul fene nen piasì, ma la FIAT a l'é tant "un tòch ëd l'Italia" coma che a l'é dl'Italia mia giaca bleu. E, coma che mia giaca bleu a l'é nen vòsta, a l'é gnanca vòsta la FIAT. E se i veule esse padron ëd na giaca, o dla FIAT, a-i é mach na manera: catevla. E se iv la pije senza catevla as ciamo robarissi.

Èdcò s'as la pijo ij politich as ciamo robarissi.

Mach che mi mia giaca i l'hai catala, e quand che i la camperai via (ma i son disponibil a vendla, e fin-a a vendla ai merican) i na catèrai n'àutra, con ij mé sòld. Miraco, ëdcò a vojautri a l'é rivave l'istess.

Gioanin Agnelli, nò. Con ël gieugh ëd l'"antersse comun" e dël "i soma tuti an sla midema barca" e "a vanta fé sacrifici", coj che a l'han la *proprietà* (paròla ch'a l'ha un sens giuridich, nen poetich) dla FIAT a l'han trocionave desmila mijard ëd veje lire an des agn, mach an contand ij sòld, e senza conté lege e legiòte fàite dai govern, tuti, ëd mancin-a e 'd drita. Desmila mijard fàit ëd taje pijà con la fòrsa da vòste sacòce. E a na trocioneran dj'àutri, fin-a a quand che i capiroma nen che daré dla FIAT a-i é sempe l'istess nemis, col che a l'ha cangià ël sens ëd le paròle, col che a l'ha fane perde 'l bon sens: lè stat, l'Italia, e ij sò serv.

Èl nemis ëd la patria



## PIEMONTE CH'A BOGIA, (pòch, ma a bogia)

Èdcò st'ann al Monteròsa a l'ha pijà l'andi la rassègna dël teatro còmic piemontèis "tutdarije"

E a l'ha pijà l'andi con la comedia 'd Dino Trivero, "Na morosa për finta" antèrpretà da la compania "ÈL SIPARIET ÈD SAN MATÉ" ëd Moncalé.

I conossoma da d'ani costa compania ch'a l'é d'un livel pì che bon e 'dcò st'ann a l'é stàita a l'autèssa dla situassion. I soma rendusse cont che l'organich a l'avìa avù quaich arduSSION e quaich sostitussion e i voroma congratulesse con Dino Trivero për ël soen e la grinta ch'a dedica a la compania.

Le seirà "Tutdarije" a son seguità l'8 e '19 ëd november con la comedia "Che sagrin avèjne doe" ëd la compania "LA BERTAVELA" ëd La Lògia ch'as presentava a costa rassègna për la prima vira. Èdcò costa compania a l'é stàita a l'autèssa dla situassion e dzortut për j'ator ch'a son dimostrasse bin an piòta e i voroma sité la mossanta Giuliana Prato e ij vajant Luca Taricco e Silvia Gioelli. Ij randevò dël 22 e 23 'd november a saran a sorpresa. A l'avria dovù esse la compania "PININ PACÒT", ma për ëd serie rason ëd salute 'd n'ator, sta compania a dev marché visita. A sarà sostituìa da la compania 'd Sirié, ma a l'é 'ncor nen sigur al sent për sent. Al 6 e 7 dè dzèmber a-i sarà la compania "TRE 'D PICHE" ëd Fian con "Rivòira Pasquale evasore fiscale" e '113 e 14 la compania "CIT VARIETÀ" 'd Pinareul con la comedia "Un quarantotto a casa Quaranta".

A smija che ste ùltime doe comedie a sio antèrpretà an italian. Darmagi.

A propòsit ëd randevò, i chërdo ch'a sia giust për l'amusement dij letor e lè spantiament ëd la conossensa dël teatro piemontèis deve ij di e j'adresse andoa ch'i peule trové la compania Carla S a l'euva:

**saba 23 'd november**, a neuv ore 'd seira, a la Proloco 'd Volpian con "A l'é mej avèjne doe";

**vënner 29 ëd november** a Vilassan (TN) a neuv ore 'd seira con "Lussità";

**saba 7 dè dzèmber** a tre bòt dël dòpmesdi, al teatro Monteròsa, con "Rime da rije";

**vënner 13 dè dzèmber** a neuv ore 'd seira al teatro comunel ëd Fian con "A l'é mej avèjne doe".

La fija 'd na nòsta amisa e sòcia dla cooperativa a l'ha duvertà, a Turin, al 26 ëd contrà dla Cernaja, na bela botega da bisotié ch'a sè s-ciamà "La Lun-a d'òr" e ch'a l'é stàita inaugurà saba 9 ëd november.

La botega a l'é bin fornìa, la mercansia a l'é tanta e bela e pertant a dventa belfé, për chi a veul, serne an butand d'acòrdi anvie e sacòcia.

I l'oma fiosa che ij letor d'Assion Piemontèisa as lasso nen èscapé, an costi moment che la tradission a veul dedicà ai regaj, costa ocasion pì che galupa.

Coma giust e lògich coj ch'as presenteran an botega con Assion Piemontèisa a l'avran un cit èscont.

E 'dess i rivoma a l'argument ch'an toca pì da davzin.

An cost meis ëd november a rivrà ant le librerie specialisà (Libraria Piemontèisa e Piemont an Bancarella) ël "PURGATEURI", la sconda cantica dla "Divin-a Comedia" 'd Dant Alighieri, virà an piemontèis da Ricard Piovan e coregiù (vàire coregiù!) da Beppe Burzio.

Coma già për l'"INFERN" ël pressi a sarà 'd 19,5 euro e a godrà dle mideme promossion comersiaj.

Visadi: chi a caterà 'l liber ansema a l'abonament a Assion Piemontèisa a pagherà an total, për liber e abonament, mach 32 euro.

An èdzorpì col dij nòsti abonà ch'a porterà n'abonament neuv a arseivrà, coma cadò, la stampa numerà (da 1 a 99) d'un-a dle anlustrassion ëd l'Infern o dël Purgateuri.

A basta ch'am comunica (për escrit, telefono o fax) ël nòm dël neuv abonà e noi, pen-a arseivù la cotis d'abonament i j' manderoma la stampa.

